

คำสั่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๒๙ /๒๕๖๔

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของกองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๓
เกี่ยวกับข้อมูลการเดินทางเข้าออกราชอาณาจักรไทย

ผู้อุทธรณ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ก. [REDACTED]
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๓
สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ก. [REDACTED]
[REDACTED] ผู้อุทธรณ์ มีหนังสือ ที่ อว ๗๘.๓๕/๐๖๒๐ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๔ ถึงกองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๓ ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบข้อมูลการเดินทางออกนอกราชอาณาจักรไทยของ Miss W [REDACTED] เนื่องจากคณะศิลปศาสตร์ตรวจสอบพบว่า Miss W [REDACTED] ลูกจ้างของคณะศิลปศาสตร์ได้เดินทางออกนอกราชอาณาจักรไทยกลับไปประเทศฟิลิปปินส์โดยไม่ขออนุญาตผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นการกระทำโดยพลการ ไม่เหมาะสมอย่างร้ายแรง คณะศิลปศาสตร์จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทราบข้อมูลดังกล่าว เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาดำเนินการเลิกจ้างตามสัญญาจ้างชาวต่างประเทศเข้าปฏิบัติงานและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องตามกฎหมาย

กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๓ มีหนังสือ ที่ ดช ๐๐๒๙.๔๔/๗๔๐๘ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ถึงผู้อุทธรณ์ปฏิเสธการเปิดเผยโดยให้เหตุผลว่า กรณีดังกล่าวยังไม่เข้าสู่กระบวนการในชั้นศาล และเป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่ไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลตามนัยมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ทั้งนี้ หากผู้อุทธรณ์มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทราบข้อมูลดังกล่าว ให้ยื่นคำร้องต่อหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อมูลดังกล่าว หรือศาลเพื่อมีหนังสือ หรือคำสั่ง หรือหมายเรียกไปยังกองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๓ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๔ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของกองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๓ ดังกล่าว

คำสั่ง ที่ สค ๒๙ /๒๕๖๔

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๓ มีหนังสือลับ ที่ ดช ๐๐๒๙.๔๔/๕๑๑ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๔ ถึงคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ส่งข้อมูลข่าวสารที่ปฏิเสธการเปิดเผยมาเพื่อประกอบการพิจารณา และชี้แจงสรุปความได้ว่า การจัดเก็บข้อมูลบุคคลในระบบสารสนเทศสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง จัดเก็บข้อมูลโดยใช้ชื่อ ชื่อสกุล วันเดือนปีเกิด เพศ สัญชาติ หมายเลขหนังสือเดินทาง ภาพหนังสือเดินทาง พร้อมภาพถ่าย ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลและไม่ได้ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล ตามนัยมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเห็นควรไม่เปิดเผยข้อมูล โดยยึดหลักตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และจะเปิดเผยได้ก็ต่อเมื่อมีหนังสือยินยอมจากเจ้าของข้อมูลแนบมาด้วยที่จะสามารถตรวจสอบได้เป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจนเชื่อถือได้เท่านั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ ข้อมูลประวัติการเดินทางเข้าออกราชอาณาจักรไทยของ Miss W [REDACTED] จากระบบสารสนเทศที่อยู่ในความครอบครองและควบคุมดูแลของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กรณีดังกล่าวมีประเด็นที่ต้องพิจารณาในเบื้องต้นว่าผู้อุทธรณ์เป็นผู้ทรงสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่จะขอให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือไม่ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้อุทธรณ์ดำรงตำแหน่ง [REDACTED] มีหนังสือในนามคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ ถึงกองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๓ ขอตรวจสอบข้อมูลการเดินทางออกนอกราชอาณาจักรไทยของ Miss W [REDACTED] เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาดำเนินการเลิกจ้างตามสัญญาจ้าง และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องตามกฎหมาย เห็นว่าตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๑ (๑) บัญญัติให้บุคคลและชุมชนมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ความหมายของคำว่าบุคคลตามมาตรา ๓ เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่กำหนดรับรองและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนไว้ในหมวด ๓ ซึ่งใช้ชื่อหมวดว่า “หมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย” ย่อมแสดงให้เห็นว่า ผู้ทรงสิทธิตามมาตรา ๔๑ นี้หมายถึงเฉพาะบุคคลหรือนิติบุคคลเอกชนเท่านั้น ไม่รวมถึงหน่วยงานของรัฐซึ่งสามารถใช้อำนาจดำเนินการต่าง ๆ ตามกฎหมายได้ด้วยตนเอง ประกอบกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดให้สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐเป็นของบุคคลเอกชน ดังความในมาตรา ๑๑ ว่า “...บุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการ และคำขอของผู้ที่ระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามสมควร ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอ...” นอกจากนี้เหตุผลที่ระบุในหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก็เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสได้รับข้อมูล

คำสั่ง ที่ สค ๒๙ / ๒๕๖๔

ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ ของรัฐอันเป็นสิ่งจำเป็นในระบอบประชาธิปไตย กฎหมายฉบับนี้ จึงมีวัตถุประสงค์ให้สิทธิแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานรัฐ มิได้มุ่งหมายให้สิทธิแก่หน่วยงานของรัฐในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานรัฐด้วยกัน ด้วยเหตุว่าการขอข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันนั้น ย่อมเป็นไปตามระเบียบแบบแผนและธรรมเนียมปฏิบัติของทางราชการหรือตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น เมื่อผู้ขอข้อมูลข่าวสารในฐานะหน่วยงานของรัฐหรือเพื่อประโยชน์ของหน่วยงานของรัฐ จึงมีอาจใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะรับไว้พิจารณาได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์นี้ไว้พิจารณา และให้จำหน่ายออกจากสารบบอุทธรณ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทจิรา เอี่ยมมยุรา)

หัวหน้าคณะที่ ๔

(นายนิรวัช पुณณกันต์)

กรรมการ

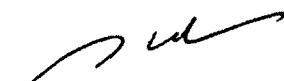

(นายณที ทับมณี)

กรรมการ

(นายมานะ วีระอาชากุล)

กรรมการ

พลตำรวจโท

(วรารุช ทวีชัยการ)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๔